

Letnik IV.

v lažnjivi obleki.

Št. 24.

Izhaja po **dvakrat na mesec** v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja **celo leto** 3 gold., **pol leta** 1 gold. 50 kr. in **četrt leta** 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji. Vredništvo in opravišтво (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropji na ulice. Tam se sprejema denar.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

K novemu letu.

Preteklo je leto zopét,
Kar novo nam bilo je leto
Z velikim veseljem sprejeto.
In vendar stotéro že let
Enako pozdravil je svet
In upal, da leto bo novo
Od starega boljše gotovo.

Navadno pa se goljufal,
Ki nade si bakljo zapalil,
Ki novo je leto prej hvalil;
Ko leta je dneve končal,
Prepozno je morda spoznal,
Da leta preteklega dnevi
Le škodo so delali revi.

Slovenec je upal, da bo
Čez leto osoda mu lajša,
In sreče da pot mu bo krajša.
A zmotil se revež močno;
Zgodilo se je mu celó,
Da onih, ki vrlo jih ljubil,
Trojico za zmiraj je zgubil.

Prišel nad Slovence vihar,
Nam točo iz neba prinesel,
Na polje domače nam stresel
Osebe, ki niso nikdar
Spoznale, da naša je stvar
Pred Bogom in svetom pravična,
Nemškutarska sila krivična.

Gromelo je letos zarés,
In švigale strašne so strele,
Ki obéno nevoljo so vnele.
Iz neba nam padala zmes,
Ko vragi imeli bi ples:
Ta Anersperg, Pisker, Matiček
In še Kaltenegger možiček.

Ministrom sedanjim propád
Iz srea Slovenci želeli,
Ko novo so leto začeli.
Pretekla pa je jim spomlád,
Odpadel jesenski je sad,
Dočakali nismo propada,
Ker Anersperg vedno še vlada.

Zdaj vnovič se leto pričé,
Ki zadnje naj bo tej sistemi;
Naj vrag iz dežele jo spremi.
Kopita pobere naj vse,
Kar letos priteplo k nam se.
Naj kraška jih vzame vse burja!
Slovenec ne mara nemčurja.

Še „Brencelj“ je letos spoznal,
Kak veter iz Dunaja piha;
Res komaj v prostoti še diha.
Na Žabjeku je zdihoval,
Ahčín ga je konfiskoval.
A vendar se ni še oplasil,
Še hujše nemčurje bo strašil.

Naj staro se leto zgubi,
Od koder se je priklatilo;
Za nas je preslabo res bilo.
Med nami človeka ga ni,
Ki njega nazaj si želi.
Naj novo se leto prikaže,
A naj se, ko staro, ne laže.

„Brencelj“.

Rešpehtarjova kuharica.

Zdej smo pa spet na frej nogah, tode za kolk cajta, se ne ve, zato k smo v takem cajt, da se sploh nič ne ve. Ko b' bla ta krvava rihta vedla, kdo je tisto pesem od Ajeršpeka, Piskra, Matička in Kaltnekarja stuhtal, b' ga bla koj not potegnila, posebno če b' b'la imela „Brenceljna“ v ferdoht. Pa je vidla, de mu ne more nič zvižat, polej je pa le vse cajtenge, kar jih je pokonfiscirala, sežgala, gospod Ahčin s' je pa per ognji cigaro peržgal.

Kaj ne, vi b' rad, da b' vam jest kej novga povedala. Sej b' sama rada, pa se noče nič kej imenitnega zgodit. Ta nejbelj gvavten špektakel je bil tist, k' so ga tribal meškutarji v kozlovini ta 21. decembra, k' so spet obhajal tisto ferfašengo; Slobenarji pa takem pravjo: pustna norčija, ker b' se mogla napravit pusten torek, ne pa v sred adventa in še kvaterno zboto. Od vsga tga špehtakelna pa ni nič blo drug dan za videt, le nekter so dopolndne spal, nektere so pa lasje bolel. Zato je pa tud res, kar prav pregovor: „Po forfašengsfajer rada glava boli.“ Za en tal je bolj, de imamo tako forfašengo, za katero Slobenarji ne marajo; ke b' jo še ti obhajal ta 21. decembra, b' potem ta 22. vso Ibljano glava bolela in b' imel jamerkaceljne, polej b' jim pa me zjutrej ne mogle dost kislega zelja skuhat.

Per tem forfašengvanj sta pridigvala tud dva, ktera sem jest še poznala, ki jima je srajčka zadej ven gledala. Zdej pa že očta vse belj vedet, koker drugi, in sta kvakala v tisti knajpi, koker dve žab, ki nič družga ne znate. Eden teh junakov se piše menda Kruznik — od kruliti, — ta drug Aleksander Jur ali Jur Aleksander Župán, Jurček je na vsako vižo, to je pokazal s tim, kar je per ti pojedni klobasal. Potlej so pa še meškurjem take klobasarije všeč! Pa sej so tud ldje na svet, k' podgane in miš rad jedó, desgljih se nam take rihte gravžajo. Jest sem že vidla take, k' so persmojene rihte nej raj jedli, zakaj b' med meškurji ne blo nekaj takih, k poslušajo taka dva, sej jih je velik vmes, k' še tolk ne vedo, koker ti dve žabi.

Namest de b' se ti ldje h koncu leta spametval, pa take reči tribajo. Na celem svet ni nikomur na misel peršlo, ta 21. decembra kej obhajal, le ibljanske žabe so ragljale. Pa nej ragljajo, sej se ne razlega deleč in k novem let že ne bo nobeden vedel, de so ragljale. Ja, nov let je en lep cajt, vsak kej šenkenge perčakuje. Tud jest ponucam to perložnost in vam vsem želim en vesel nov let, vse dobro, kar si sami želite, in de b' tud v novem let še ostal perjatli. Zato se pa zdej, k' je glih lepa legnat, spet za en let zapište „Brenceljnu“, bo še belj lušten in špasen in bo imel še lepše pildke, koker do zdej, ni zastonj na Žabjek štediral. Adijo! Sej se bomo vsi spet vidli drug let, ne? Vam bomo tud dal pokusit ričet, kterga smo na Žabjek skuhal. Zdrav ostante!

Samotne misli bivšega zanemarjenega poslanca.

Vsak človek je sestavljen iz dvojnih reči, iz duhá in telesa. Duh je stvar, ki ne potrebuje pijače, duh živi od Carreja in slave, katero si po mislih istega človeka pridobi z besedo jezika ali z molčanjem. Telo pa potrebuje prave pijače, mokrote, ktera se kuha iz ječmena, tlači iz grozdja ali pa kuha iz češpelj, brinjevca in enakih sodjerejskih pridelkov ter dobi po prilitem jej špiritu tisto moč, katero na nji cenimo, kakor duh pri telesu.

Na debelo se taka človeškemu telesu potrebna mokrota meri po sodih, polovnjakih, vedrih itd., na drobno pa po pol-maselcih ali steklenicah, ktere je človeška lakomnost naredila tako majhne, kakor orehove lupine. Kakor pa „iz kamna na kamen palača, iz zrna na zrno pogača“, tako je tudi „iz pol-maselca na pol-maselec, iz stekleničice na stekleničico manjša ali večja pijanost.“ Pijanost je pa najviša stopinja človeške popolnosti. V pijanosti je človek bliže nebes, vse, kar je krog njega, pleše rajskega veselja, takrat bi človek vsakega objel, vsak mu je brat, čuti se povzdignjenega nad vso zemeljsko siromaštvo, govori, kar bi sicer nikdar ne govoril, in je tako lahek, da bi kar z orlom proti nebu zletel, da-si se mu večkrat zgodi, da ga zemlja z nepremagljivo močjo na-se vleče.

Kdor ni bil nikoli pijan, je na jako nizki stopinji omike, je ravno taka revščina, kakor telo brez duhá. Že Carrej je to spoznal, zato je bil naudušen za nacionalno ali narodno ekonomijo ali gospodarstvo, kajti pri vsakem dobrem narodnem ali nenarodnem gospodarstvu mora biti v hiši dobra slivovca ali pa sodček v kleti, brez tega gospodarstvo ni dobro in Carrej govori le o dobrem narodnem gospodarstvu.

Oziroma na vse to se mora človek res čuditi, na kako nizki stopinji človeške omike je kranjski deželni zbor. Kar se nahaja že v vsaki vasi, na vsaki železniški postaji, tega manjka v hiši, kjer posedajo kranjski deželni poslanci, namreč restavracije ali gostilnice. Na Dunaji, kjer je človeška omika na vrhuncu, je v državni zbornici lepa gostilnica, tako da človek le čez prag stopi in stoji pred pol-maselcom. Zarad tega sem jaz za direktne volitve, to se reče, da volijo človeka kar v gostilnici v dunajski državni zbor, kjer pride zopet v gostilnico in mu ni treba še prej v deželnem zboru sedeti suhemu kakor poper. Trezen človek ima prazno glavo, zato je bila pa tudi adresa kranjskega deželnega zbora tako nekako suha, prazna, kakor bobneč sod ali poveznjen kozarec ali pol-maselec brez dna, poznalo se jej je v vsaki vrsti, da ni skuhana na zdravi in tečni pol-maselčni podlagi.

Vkljub temu pa, da sem izstopil iz vrste narodnih poslancev, ne bom, kakor drugi slavni možje, n. pr. Dežman, Kljun, itd. šel v tabor nemškutarjev, kajti, da-si delajo politiko pri pol-maselcih, mi vendar vino v kazini ni všeč, jaz vem za boljše. Zarad tega me pa tudi svet ne razumi, moj duh, moja omika je sedajnemu svetu vsaj deset železnijskih milj spredej, tako, da me ne bo kmalu došel. Dok me svet ne spozna, bom živel — procul negotiis — pol-maselčni politiki, od ktere človek vsaj kaj ima.

Jaz, V. C. Zupan.

Pobožnost.

Dr. Schrey, ki povsod, kjerkoli je kaj poslušalcev, da ga hočejo poslušati, rad na vsa usta „šraja“,

posebno če se mu hoče ploskati, je jako pobožen mož, kakor je pokazal v zadnji „knajpi“ konšt. društva, ko je govoril zoper procesije in se jezil tudi nad darovi za papeža.

Vse to le na videz.

Kajti „Brencelj“, kateri mu je preiskal jetra in obisti, našel je v kotu sreča skrit sledeči predlog, kterege mu je vkradel in ga zdaj tu objavi.

„Slavni konšt. zbor naj sklene:

1. Procesije so jako koristne, celó potrebne so, ako ne gredo na kako goro ali do kake cerkve, timveč v administracijo „Tagblatta“, „Laibacherice“, in „Laib. Schulzeitunge“, kjer si vsak naroči vsaj po en letnik enega teh listov.

2. Darovi za papeža so dobro delo, ako se naberó pod tem imenom, a ne pošljejo papežu, timveč obrnejo na potrebe slavnega konšt. društva ter za poravnanje zgube, katero imajo izdajatelji ljubljanskih nemških listov pri svojih časnikih.

3. Vsakemu udu slavnega c. k. konšt. društva se odpusti greh, da gre za procesijo, kedar postane deželni predsednik, deželni glavar ali kaj družega, po čemur hrepeni srce vsacega pravega uda konšt. društva.“

Ta predlog bo dr. Schrey stavil v prihodnji seji slavnega c. k. konšt. društva.

Krišpin Krišpovič.

Zategavoljo mi je ta Jože Zagorec slovenski poslanec po tisti nemškutarski volji, nad katerem imajo slovenski listi svoje dopadajanje. Namreč tisti Jože Zagorec je Slovenec, kakor se jih dosti nahaja tim po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem, čim po Goriškem in Primorskem; pa tisti Jože Zagorec je vendar-le boljši Slovenec, kakor nekteri drugi, kajti on za slovensko stvar nič ne žrtuje, pa tudi nič ne vživa, nič ne tirja; vse, karkoli in kedarkoli kaj potrebuje, dobi v svoji „Gemaindarei“ in pri svoji žagi, on ne prejema nobenega slovenskega lista, pa tudi nobenega dolžan ne ostane, on ni ud nobenega slovenskega društva, pa v nobeno ne zahaja, on ne dá nikomur sodčeka vina, pa ga tudi ne obljudi. In to je mož, kakoršen ni vsak. On je tih mož, ki še celo za to, da prejema po 5 gld. na dan, kedar sedi v deželnem zboru, ne reče besedice.

Ampak tisti ljubljanski mestni odbor, kateri noče povikšati davka, da bi se ne pristudil meščanom, in potem jemlje na posodo cel milijon in zastavi za-nj vse mesto, mi je tim bolj všeč. On si misli: Zmiraj ne bomo mi nemškutarji gospodarji ljubljanskega mesta; dokler pa smo, radujmo se, dolgove naj plačujejo tisti, ki pridejo za nami. Marali bomo za čast odbornika, kedar bo treba dolgove plačevati.

Tako misli ljubljanski mestni odbor, in policija k temu nič ne reče, med tem, ko „Brencelja“ konfiscira, če le količkaj preostro piči, kar pa nikakorkoli ne brani, da si ga vsak, kdorkoli ga hoče brati, posebno zdaj o novem letu naroči, kajti —

(Dalje po novem letu.)

Pogovori.

J a k a. Zakaj so ulice memo „redute“, kedar je seja deželnega zbora, z verigami zaprte?

J o ž e. Da se konji ne plašijo, kedar Kromar govori.

T i n e. Zakaj nosi poslanec Svetec lasuljo (baroko)?

T o n e. Zakaj je pa poslanec dr. Zarnik na kratko ostrizen?

T i n e. Aha, že vem! Zato, ker sta se zadnje dni lasala, da drug drugemu ni mogel kaj žalega storiti.

T o n e. Ta V. C. Zupan se mi vendar-le zdi časti vredni mož.

J o ž e. Zakaj?

T o n e. Zato, ker je odstopil, spoznavši, da bi bilo njegovo poslanstvo, ako bi še dalje trajalo, deželi v škodo. — Slava mu!

Šolsko vprašanje.

A. Zakaj loški dekan gospod Kožuh ni položil svojega šolskega nadzorstva, da-si je gospod Močnik to storil?

B. Menda zarad tega, ker je „Zima“ med šolskimi nadzorniki, toraj je „kožuha“ treba.

Kritično vprašanje.

„Laibacherica“ je rekla, da je govorilo v zadnji „knajpi“ konšt. društva dvanajst aposteljev.

Kteri med temi govorniki je bil Judež?

Ni čuda!

Novi šolski nadzornik kamniškega okraja, gospod Zima, potoži, vrnivši se iz nekega kraja, kjer je ogledoval šolo, svojemu prijatelju, da je bil po učitelju in učencih jako mrzlo sprejet.

„Temu se ne smete čuditi,“ reče na to prijatelj, „da Vas mrzlo sprejemajo. Kako neki Vas bodo gorko sprejemali, če je v vsaki šoli, v katero Vi pridete, zima?“

Prošnja c. k. državnih pravdnikov po Češkem in Slovanskem sploh.

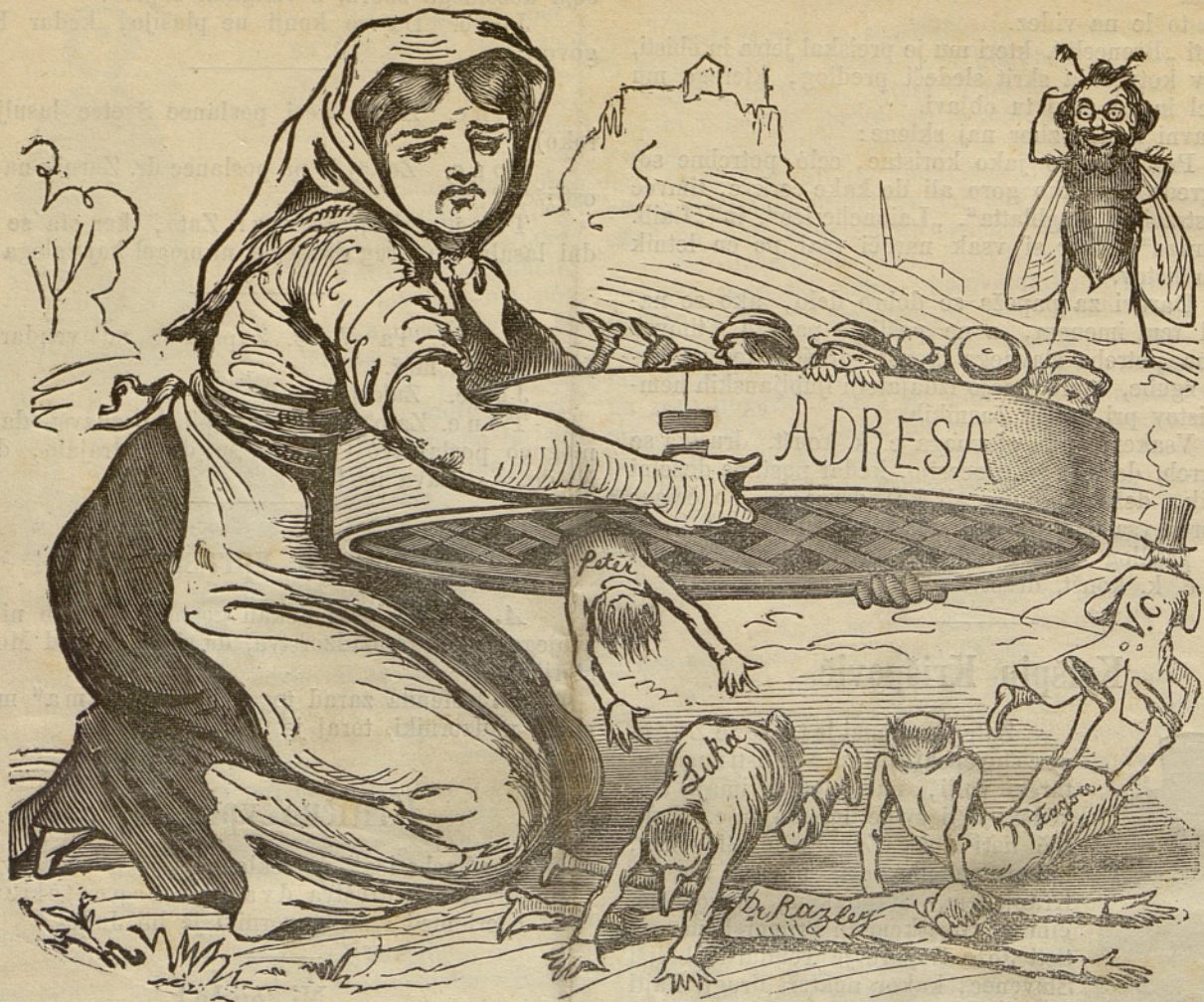
Bog daj slovanskim pisateljem trdno zdravje in dolgo življenje, da bodo vsaj toliko let živeli, na kolikor jih naše sodnije obsodijo. Škoda, da ni za tistega v paragrafih odločene nobene kazni, ki se predrzne prej umreti, predno je dostal svojo kazen!

Doktorju Schraju.

Gospod „šrajar“! Kaj ko bi dobili Vi od papeža kak red ali zlat križec, ali bi ga hoteli nositi? Bi gá morda nazaj poslali? He?

„Brencelj“,
jako radovedna muha.

„Slovenija“ in večina kranjskega deželnega zbora.

Gospodinja „Slovenija“. Ne vem, kako je to, da iz te moke ne morem dobiti pravega kruha! Mora že žito biti snitjavo, morda je celo sad ljulike vmes; zato sem ga dejala prej na rešeto.

„Brencelj“. Glej, glej, kako leti sad plevela iz rešeta! Sicer imaš petero zrn manj v rešetu, a ti so dobri, ki ti ostanejo. Prihodnjič pa očisti žito že pri volitvah in glej, da ne dobiš plevela na desno stran. Za plevel je leva.

Gospodinja „Slovenija“. Dobro, da vem! Odslej bom previdnejša.

Novo leto v zadregi.

Jaz in sv. Miklavž sva jako usmiljenja vredna. Vendar ima sv. Miklavž opraviti le z otroci, ktere se kmalu zadovolji, jaz pa z odraslenimi, in tim je težko vstreči, zlasti če imajo drug drugemu tako nasprotno želje, kakor Slovenci in nemškutarji, prebivalci slovenskih dežel.

Nemškutar želi za-se to, kar je Slovenceu na kvar, Slovenec hoče imeti kaj, kar se daje v Avstriji dozdej le Nemcem in nemškutarjem; nemškutar je s tem ministertvom zadovoljen, Slovenec si zahteva drugo, njemu bolj prijazno; uradnik hoče višo plačo, kmet bi rad, da bi se mu davek zmanjšal; kako vraga bi tu obema vstregel drugače, kakor če ponarejam bankovce? Potlej pa pridem na Žabjek ali na Grad.

Samo ženstvu se še da vstreči, ktero se želi omožiti, in sicer s tistim moštvm, ktero se hoče ženiti; tih želje se vjemajo.

Moj posel je res težaven; najbolje bi bilo, da bi tudi mene vrag vzal, kakor marsikoga. Če bo tako naprej šlo, se bom odpovedal in potlej ne bo več novega leta.

Ponižen predlog.

Čemu je v Ljubljani požarna straža? Pri ognjih v novejših časih se je pokazalo, da je ogenj vgasnil, ko je prikazal se gosp. Doberlet, načelnik tega društva. Ali ni toraj en sam že zadosti, če se gá ogenj tako boji?

Meščan.

